

Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN 2022-725

1.9.2022

Trafikkforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

Grunnlag for gebyr – tredøgnstristen – disp.

Klager ble ilagt gebyr for perioden fra og med 7.4.22 til og med 9.4.22. Klager leverte inn salgs melding vedrørende kjøp av kjøretøyet 7.4.22 og forsikring ble tegnet 10.4.22. Klager ble ilagt gebyr for perioden mellom eierskiftet og tegningen av forsikringen. Klager påklagde gebyret og anførte at forsikringen ble tegnet innen fristen på tre døgn, da fristen måtte forstås som 72 timer. Subsidiært anførte klager at det måtte gis dispensasjon for gebyret og klager pekte bl.a. på misvisende informasjon om tredøgnstristen og at han hadde tegnet forsikring ved første anledning. Trafikkforsikringsforeningen på sin side opprettholdt gebyrileggelsen, og fant ikke grunnlag for å gi dispensasjon. Nemnda kom til at kjøretøyet var forsikret etter utløpet av tredøgnstristen og at gebyret var korrekt ilagt. Nemnda kom videre til at det ikke var grunnlag for å gi dispensasjon for gebyret da klagers rettsuvitethet ikke var unnskyldelig, og fremhevet bl.a. at klager kunne ha søkt informasjon på Statens vegvesen sine nettsider for å gjøre seg kjent med beregningen av tredøgnstristen.

Saksfremstilling

Saken gjelder ileggelse av gebyr for uforsikret motorvogn for kjøretøy med registreringsnummer (...).

Salgs meldingen vedrørende klagers kjøp av kjøretøyet ble levert til Statens vegvesen den 7.4.22. Forsikring ble deretter tegnet 10.4.22.

Trafikkforsikringsforeningen ila klager den 11.4.22 et gebyr for uforsikret kjøretøy. Gebyret ble ilagt for perioden fra og med 7.4.22 til og med 9.4.22.

Gebyrileggelsen ble påklaget 22.4.22 hvor det bl.a. fremkom følgende:

Etter min forståelse har ett døgn 24 timer x 3 som er frist for forsikring er dette 72 timer. I mitt tilfelle ble forsikring tegnet etter 63 timer og 13 minutter, altså i god tid innen fristen på 3 døgn. (...)

Trafikkforsikringsforeningen fant ikke grunn til å endre sin vurdering. Klager påklagde gebyret 18.5.22 og la ved brev fra Statens vegvesen datert 7.4.22 med overskriften "Vedtak om eierskifte på kjøretøy med kjennemerke (...)". I brevet fremkom bl.a. følgende:

Du kan ikke ta i bruk kjøretøyet før du har mottatt midlertidig eller originalt vognkort i ditt navn. Før vi kan sende deg vognkort, må du ordne følgende:

(...)

- Dersom kjøretøyet er forsikringspliktig, må du forsikre det så fort som mulig. Har du ikke forsikring innen tre dager fra og med vedtaksdatoen, vil du få gebyr for hver dag kjøretøyet er uforsikret. Vedtaksdatoen er den dagen eierskifte ble bekreftet av alle parter.(...)

Klager har avvist at det er grunnlag for å ilegge gebyr og anfører at kjøretøyet ble forsikret innen tre døgn etter eierskifte. Trafikksforsikringsforeningens begrunnelse inneholder ikke noen beregning av tid, det refereres til ulike paragrafer, hvor ingen av disse oppgis i vedtaksbrev fra Statens vegvesen og er relativt omfattende å holde oversikt over. I vedtaksbrev fra Statens vegvesen oppgis frist som tre dager, mens i gebyr og Trafikksforsikringsforeningens svar er dette definert som tre døgn. Klager har ikke funnet noen definisjon av hva døgn er, og på Lovdata i regler rettet mot toll, kvoter og annet er døgn definert som fra en reises start, og ikke som kl. 00.00 som det forsøkes med her. Tre dager frem i tid regnes fra det tidspunktet noe skjer, og klager tegnet forsikring innen oppgitt tidsfrist i vedtaksbrev fra Statens vegvesen.

Trafikksforsikringsforeningen har opprettholdt gebyrileggelsen og anfører at klager ble eier av kjøretøyet den 7.4.22. Denne dato kommer av vedtaksdato for når klager står oppført som eier i kjøretøyregisteret. Klager forsikret kjøretøyet 10.4.22, men ettersom han ble eier av kjøretøyet 7.4.22 oppstod forsikringsplikten allerede fra denne dagen. Trafikksforsikringsforeningen kan ikke se at det foreligger forhold utenfor klagers kontroll som tilsier at gebyret kan ettergis etter bilansvarslova § 17a annet ledd, jf. forskrift om gebyr for uforsikret motorvogn mv. § 9.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Klagers hovedanførsel synes å være at det ikke er grunnlag for ileggelse av gebyr fordi forsikring er tegnet innenfor fristen etter eierskiftet.

Gebyrforskriften § 4 andre ledd angir fristen for å tegne ny forsikring ved eierskifte og lyder slik:

Ny eier som ikke har tegnet egen forsikring, skal betale gebyr for hvert påbegynt døgn fra og med datoen for vedtak om eierskifte, med mindre ny eier har tegnet forsikring innen tre døgn fra og med vedtaksdatoen.

Fristen for å tegne ny forsikring er "tre døgn fra og med vedtaksdatoen". Den er således ikke timebasert noe som ville vært umulig å kontrollere. Et døgn betyr på norsk et tidsrom på en dag og en natt, altså 24 timer (se blant annet Bokmålsordboka). Døgnet begynner kl. 00.00 og slutter kl. 24.00.

Vedtaksdato er i dette tilfellet torsdag 7. april 2022. Forsikring ble tegnet søndag 10. april i år, og den er derfor tegnet mer enn tre døgn fra vedtaksdatoen. Gebyret er følgelig korrekt ilagt.

Trafikksforsikringsforeningen kan etter bilansvarsloven § 17 a andre ledd, jf. gebyrforskriften § 9 ettergi gebyret, helt eller delvis. Ettergivelse kan skje dersom unnlatsen av å tegne forsikring må regnes som "unnskyldelig som følge av forhold utenfor den ansvarliges kontroll", jf.

gebyrforskriften § 9. I Prop. 1 LS (2017-2018) side 202 uttalte Finansdepartementet blant annet følgende:

Den forsikringspliktige vil i forhold til gebyret og forsikringsplikten være ansvarlig for alle forhold innenfor sin "kontrollsfære", uavhengig av om vedkommende kan bebreides for disse forholdene. Kontrollerbare er forhold som den ansvarlige har kunnet påvirke. Det samme må gjelde for ny eier som ikke selv har tegnet forsikring ved kjøpet. Departementet legger til grunn at dispensasjonsfullmakten skal praktiseres strengt, og at bevisbyrden for at det foreligger et forhold utenfor den ansvarliges kontroll, må ligge på søkeren.

Det skal etter dette mye til for at det skal være adgang til å gi dispensasjon.

Klager krever dispensasjon fordi det fra Statens vegvesen ble opplyst at fristen var tre dager, og fordi informasjonen således var forvirrende.

Nemnda har i flere saker lagt til grunn at det er den enkelte borgers plikt å sette seg inn i de rettsreglene som gjelder. Den sikreste kilde til kunnskap er selve loven eller forskriften som i dette tilfellet. Gebyrforskriften finnes enkelt på Lovdata. Hvis klager på forhånd hadde søkt opp forskriften, ville han ha sett at forskriften bruker døgn som begrep ved fristberegningen, og hva

som er et døgn, er etter nemndas syn ikke til å misforstå. Statens vegvesen har også på sine nettsider lett tilgjengelig informasjon om hva man bør passe på ved eierskifte.

Klager har lagt frem kopi av et brev datert 7.4.22 fra Statens vegvesen der det blant annet heter at hvis du ikke har forsikring "innen tre dager fra og med vedtaksdatoen, vil du få gebyr ...". Nemnda er selvsagt enig i at det er uheldig at man benytter begrepet "dager" i stedet for "døgn", men kan ikke se at bruken av "dager" heller er til å misforstå – tre dager fra og med vedtaksdato er torsdag, fredag og lørdag. Klager tegnet ny forsikring søndag 10.4.22, og det er følgelig for sent.

Det foreligger, slik nemnda ser det, ikke unnskyldelige forhold utenfor klagers kontroll i forbindelse med tegningen av forsikring, og det er da ikke adgang til å gi dispensasjon. Klager plikter da å betale det ilagte gebyret.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Trafikkforsikringsforeningen gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Berit Aamodt (forbrukerrepresentant).